

Гладкова О.В., Верещак В.О.

РЕЗЕРВИ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Національний фармацевтичний університет м. Харків, Україна

vita.vereshchak-lavrik@mail.ru

Передумовою ефективного розвитку сучасного фармацевтичного підприємства є отримання прибутку, який є важливим джерелом задоволення економічних і соціальних потреб суб'єкта підприємництва і виступає джерелом формування його фінансових ресурсів. Заради того, щоб забезпечити постійний рівень зростання прибутковості, потрібно шукати невикористані можливості її збільшення, її резерви.

Метою даної роботи є визначення резервів підвищення прибутковості вітчизняних фармацевтичних підприємств.

Під час проведення аналізу і розробки практичних рекомендацій були використані методи системного аналізу економічних явищ, групування та узагальнення.

Теоретичні дослідження праць сучасних науковців-економістів та вітчизняної практики діяльності суб'єктів фармацевтичної галузі показав, що вона відноситься до числа найдинамічніших і найрентабельних галузей промисловості. Не дивлячись на девальвацію національної валюти, що зросла в 3 рази, воєнні дії, зниження доходів населення, ринок продовжує зростати в національній валюті. Державна служба статистики України зафіксувала, що витрати на лікарські засоби займають 4-5 місце у витратах середньостатичного громадянина України і складають приблизно 8,1% від його доходів. За результатами 2015 р., фармацевтичний ринок збільшився на 40% в гривневому вираженні. За підсумками I півріччя 2015 року обсяг продажу всіх категорій товарів «аптечного кошика» зріс на 23,6% в порівнянні з аналогічним періодом попереднього року, а прибуток, в середньому, склав 24,6 млрд.грн.

Приріст ринку в національній валюті за перші 5 місяців 2016 р. склав 17%. За статистичними даними 2016 року підприємства фармацевтичної галузі мають високий показник рентабельності, в середньому він складає 22,5%.

Впродовж останніх кризових років вітчизняні виробники фармацевтичної продукції значно збільшили свою частку на ринку. У грошовому вираженні питома вага вітчизняних виробників збільшилася до 37%, а в натуральному вираженні— до 75%. Рейтинг аптечних мереж України (вільна Україна) за підрахунками I кв. 2016р. очолює «Аптека-Магнолія», вона складає майже 12,5% ринку, за нею йдуть «Сіріус-95»— 5,58%, «Фармастор»— 3,09% ринку. Топ-100 аптечних підприємств акумулюють 68% ринку. Фармацевтична галузь досягає вагомих результатів в отриманні якомога більшого прибутку.

Серед існуючих резервів, що забезпечують збільшення прибутковості та які ґрунтуються на наукових засадах щодо їх мобілізації були віднесені:

1. Безупинне удосконалення засобів виробництва: поліпшення технології виробництва, закупівля нової техніки, впровадження прогресивних матеріалів тощо.
2. Економія матеріальних, фінансових та трудових ресурсів, більш повне використання вторинних ресурсів та попутних продуктів хімічної галузі, що безпосередньо впливає на зниження собівартості лікарських засобів.
3. Автоматизація виробництва, завдяки чому потреба в робітниках стає значно меншою, зростає продуктивність праці, що, у свою чергу, призводить до зменшення витрат на оплату праці.
4. Збільшення асортименту та обсягу випуску лікарських засобів, завдяки чому прибуток підприємства зростає не тільки за рахунок зниження собівартості, але і через збільшення виручки від реалізації.

Узагальнюючи все вищевикладене можна зазначити, що забезпеченню зростання прибутку фармацевтичні підприємства сприятиме комплексний техніко-економічний аналіз власної роботи та використання всіх наявних резервів для підвищення власної прибутковості та ефективності.